GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea: tergulu inului Nr. 22. — „Gazet'a" ese de 2 ori in septemana: Joi'a si Duminec'a. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XLI.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru un'a serie garmondu 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 2. **Domineca, 8|20 Ianuariu** **1878.**

Cine pórta vin'a?

Brasiovu, in 7 Ianuariu st. v. 1878.

Compatriotii nostri maghiari necontenitu ne incredintiaza, ca ei nu voiescu nicidecumu se ne maghiariseze, nu au de gandu se ne impuna cu forti'a individualitatea, idiomulu loru specificu, ei dicu, ca ceru dela noi numai cá se respectamu legea, se ne supunemu dispusetiuniloru ei. Nu mai incape indouiela, ca pretensiunea acést'a de a respectá legea, de a nu lucrá nimicu contra ei pe cale neiertata este un'a din cele mai juste, ca-ci ea constituie prim'a datoria a cetatianului. Poporulu romanu din Transilvani'a si Ungari'a nu numai ca este consciu de acést'a datoria cetatianésca, dér', potemu dice, s'a distinsu intre tóte popórele patriei prin respectulu ce l'a datu intotdeaun'a legiloru, de-si erau catu se póte de asupritórie pentru elu. De ce dér' cu tóte aceste maghiarii si romanii nu incéta a se invinovatî unii pe altii in diuaristica, in adunari publice si private? Pentru ce ne arunca maghiarii necontenitu in façia, ca noi amu fi inimicii statului si nu amu respectá leg le sale, si care este caus'a ca din partea nóstra, a romaniloru, nu mai incéta plangerile in contra maghiarisarei violente? Déca nicì unulu ne e de vina, unde se cautamu esplicatiunea acestei nemultiumiri, care domnesce la ambele parti?

Unu singuru faptu din cele multe seversite sub ocarmurirea maghiara va fi de ajunsu spre a ne dá o deslucire asupra starei adeverate a lucruriloru. Acestu faptu ne va spune de ce nici chiaru pe bas'a legiloru esistente ale tierii nu se póte efectui o apropiare, unu armistitiu intre interessele egoistice ale rassei domnitórie si intre cele ale esistintiei poporului romanu.

Nu departe de muntele, care desparte Transilvani'a de tiér'a ungurésca pe frumosulu dominiu alu episcopiei de Orade'a-mare, in Beiusiu, unulu din acei zelosi si prea demni archierei romani, cari intielegundusi marea loru chiamare façia cu poporulu, a caruia pastorire le-a fostu incredintiat'o provedinti'a, au sciutu se sacrifice tóta vieati'a si averea loru pentru inaintarea lui in cultura, nemuritoriulu episcopu Samuilu Vulcanu, a fundatu in deceniulu alu treilea alu secolului nostru cu mari jertfe unu gimnasiu „pentru mai bun'a desteptare si luminare a seracei tinerimi romanesci". Multi teneri fara mediulóce au aflatu la acestu institutu binefacatoriu panea spirituala si cea materiala — ca-ci bunulu archipastoriu s'a ingrigitu si de hran'a scolariloru lipsiti — mare este numerulu aceloru buni patrioti si bravi cetatiani cari 'si-au castigatu fundamentulu culturei loru in gimnasiulu de Beiusiu. Este dér fórte naturalu ca romanii din acele parti au vediutu intotdeaun'a si vedu in inflorirea si progressarea acelui gimnasiu o garantia a bunastarei si inaintareiloru, unu faru luminatoriu pentru poporulu negligeatu de veacuri in cultura, celu mai mare bunu pe acestu pamentu.

Pe la anii 1850 fundulu gimnasiului de Beiusiu era de 110.000 florini, inse nu ajungea pentru acoperirea tuturoru trebuintieloru, cari cu timpulu se marira si se inmultira. Era dér' necessariu se capete unu subsidiu din vreo parte. Acestu ajutoriu l'a si castigatu in 1853 dela Majestate episcopulu de atunci Erdely. Gimnasiului i se numerà in urm'a acést'a pe fiecare anu sum'a de 3706 fl v. a. Salariulu professoriloru care pana aci era numai de 300 fl la anu s'a potutu imbunatati mai corespundietoriu necessitatiloru timpului duplicanduse la 600 fl. Astfeliu s'a potutu sustiené gimnasiulu de Beiusiu pana in dilele presente.

Anii din urma inse au adusu o mare schimbare in viéti'a acestui institutu de cultura romanescu. Situatiunea lui, care nu a fostu niciodata stralucita, a devenitu de unu timpu incóce atatu de rea, incatu temerea si ingrigirea, ca gimnasiulu este amenintiatu fórte in insesi esistinti'a s'a a trebuitu se cuprinda pe toti cati dorescu prosperarea lui, pe toti amicii si sprigiuitorii invetiamentului romanescu din Ungari'a si Transilvani'a.

Nesce influintie sinistre, a caror'a instrumentu se facuse, din nenorocire, chiaru fostulu episcopu alu Oradiei-mari, tîndu de multu la maghiarisarea gimnasiului de Beiusiu, si ce este mai tristu, contrarii nedumeriti ai acestei scoli romanesci au reportatu deja insemnate succese in contra-i. Nu de multu reusira a esoperá cá mai multe studii se fia propuse in limb'a maghiara. Si ce sórte astépta astadi pe professorii gimnasiului de Beiusiu? Ei, cei mai multi ómeni cu familia, sunt in pericolu de a primi pentru venitoriu numai unu salariu de 300 fl. cá inainte de 1848, pentru-ca guvernulu a sistatu subsidiulu anualu ce se dá de 24 ani incóce gimnasiului.

Nu ne vine in capu a combate mesur'a acést'a a guvernului unguresců cá nelegala. Nu, ministrulu culteloru va sci negresitu se justifice acést'a mesura inaintea legii. Potea-va elu se-o justifice inse inaintea poporului romanu din aceste tieri, inaintea dreptatii si a ecuitatii, care cere cá tóte popórele patriei se fia ajutorate catu mai multu intre marginile legei in progressulu loru culturalu?

Bine, ca statulu dupa legile esistente nu este datoriu a subventiuná scólele confessionale — si gimnasiulu de Beiusiu se numera intre aceste, — dér' aci stamu façia c'unu casu esceptiunalu, ca-ci subventiunea aceea o capeta gimnasiulu de Beiusiu deja de multi ani si inca din marele „fondu alu studieloru," menitu pentru scopuri de cultura.

Correspondinti'a nóstra de mai la vale descrie cu colori fórte viui critic'a situatiune, in care se afla gimnasiulu de Beiusiu in urm'a retragerei subventiunei din partea guvernului, nu ne scie spune inse adeverat'a causa, pentru care a procesu ministrulu astfeliu contra gimnasiului romanu din cestiune. Pana nu se va convinge despre contrariulu opiniunea publica romana va vedé in actulu acést'a ministerialu o lovire indreptata contra esistintiei unui institutu de cultura romanescu, unui gimnasiu din cele mai vechi fundatu de unu jumetate de secolu. Se introdusese deja in parte mare limb'a maghiara in acestu gimnasiu, nu ajungea acést a? Mane poimane déca nu voru sari indata cei mai de aprópe interessati in ajutoriulu materialu alu acestei scoli guvernulu va veni si va dice: Gimnasiulu nu se póte sustiené, nu corespunde legii, pentru aceea vomu face din elu gimnasiu de statu maghiaru si atunci nu i va lipsi nici subventiunea necessara.

Déca ministrulu ungurescu a avutu in adeveru planulu acest a si déca romaniloru nu le-ar' succede catu mai grabuicu a inlocui perderea acelui subsidiu cu ajutórie din mediulóce proprie scolare si bisericesci, s'ar' poté lesne implini dorinti'a maghiariloru si in loculu scólei romanesci, fundate inainte cu 50 de ani de stralucitulu mecenate romanu, episcopulu Vulcanu, ar' poté se se redice unu gimnasiu maghiaru.

Atunci romanii ar' dice: „ne ati luatu singurulu gimnasiu celu avemu in Ungari'a si ni l'ati maghiarisatu," ear' maghiarii ar' dice: „n'ati potutu corespunde legii amu trebuitu se lucramu astfeliu contra vóstra." Romanii apoi ar' replicá: „Déca nu amu potutu corespunde legii voi sunteti de vina, de ce ne-ati luatu subventiunea." Maghiarii in fine ar' respunde: „Amu fostu in dreptu se ve sistamu subventiunea, ca-c ilegea nu ne oprescé noi nu suntemu de vina." — Cine ar' fi dér' de vina?

Processe de pressa ale „Gazetei Transilvaniei."

Avemu doue processe de pressa. Contra editoriului si fostului redactoru alu acestei foi d. Iacobu Muresianu au fostu indreptate doue acusatiuni ale procurorelui din Sibiiu pentru crim'a de conturbarea liniscei publice. Tribunalulu din Sibiiu a otaritu pentru pertractarea primului processu inaintea juriului diu'a de 12 Februariu, ear' pentru pertractarea celui alu doilea diu'a de 26 Februariu st. n- 1878. Acusatiunea care se refera la primulu processu suna asia:

Acusatiunea

procurorului reg. din Sibiiu, presentata tribunalului reg. din Sibiiu cá tribunalu de pressa, in 24 Octobre 1877 sub nr. crim. 9182 din an. tr. dimpreuna cu tóte actele de instructiune, contra redactorelui Iacobu Muresianu din Brasiovu pentru crim'a de conturbarea liniscei publice, comisa pe calea pressei.

Onorabilu tribunalu regescu cá judecatoria de pressa! In sensulu ordinatiunei ministeriali din 14 Maiu 1871 nr. 1498, am facutu in 16. Iuliu a. c. nr. 2466 aretare criminala contra fóiei periodice „Gazet'a Transilvaniei", ce apare in Brasiovu pentru cele cuprinse in aline'a a patr'a a unei corespondintie datate din Bucuresci si publicata in nr. 44 dela 21 Iuniu a. c. sub rubric'a „Romani'a" — mai departe pentru cele publicate in aline'a a patr'a comunicatului aparutu in nr. 47 din 1 Iuliu a. c. si datatu din Brasiovu 30 Iuniu, in urm'a carei aretari judele de instructiune in cause de pressa incheiandu instructiunea si comunicandu-o cu mine, am onóre a o asterne aici si a-mi desvoltá acusarea precum urméza:

La instructiune dlu redactoru responsabilu Iacobu Muresianu a luatu asupra s'a responsabilitatea pentru articolii incriminati si n'a voitu se numésca pe auctorii loru. Acusatiunea mea o basezu 1. pe cele cuprinse in aline'a a patr'a a corespondintiei datate din Bucuresci si publicata in numit'a fóia periodica nr. 44 dela 31 Iuniu a. c. sub rubric'a „Romani'a," si anume pe acea parte, ce se incepe cu „se punemu inse" si se estinde pana la „vecinic'a pomenire". — 2. Pe cele cuprinse in aline'a a patr'a a comunicatului publicatu totu in aceeasi fóia periodica nr. 47 din 1 Iuliu a. c. si datatu din Brasiovu 30 Iuniu, si anume pe partea ce se incepe cu „ori-catu de multu" si se estinde pana la „din Carpati in Balcani."

Cuprinsulu ambeloru comunicate forméza substratulu crimei de conturbarea liniscei, prevediuta in §. 65 alu codicelui penalu. Apoi in sensulu §. 33 alu procedurei de pressa din 1852, Iacobu Muresianu cá redactoru respundietoriu si proprietariu este responsabilu pentru ambii articli incriminati, de aceea indreptu contra lui acést'a acusatiune pentru crim'a calificata in §. 65 alu codicelui penalu si me rogu a se defige terminulu de pertractare inaintea curtii de jurati. Martori si esperti nu se receru.

Sibiiu in 22 Octobre 1877

Deesi Iános m. p.
procuroru reg.

Resolutiunea tribunalului: Pentru pertractarea acestei acusatiuni inaintea curtii de jurati se defige diu'a de 12 februariu 1878 la 8 óre demanéti'a, la care terminu are de a se infaçisiá inaintea acestui tribunalu cá judecatoria criminale atatu acusatoriulu publicu, catu si acusatulu, si anume acestu din urma sub greutatea consecintieloru de dreptu precisate in §§-ii 36 si 37 ai ordinatiunei din 1871 referitória la procedur'a judecatoriei de pressá.

Datu in Sibiiu la 7 Ianuariu 1878. Presiedintele tribunalului reg. cá judecatoria de pressa.

Schedius m. p.

Brasiovu, in 5 Ianuariu 1878.

— (Adunarea generala a Associatiunei pentru sprijinirea meseriasiloru romani.) In 18 Dec. a. tr. s'a tienutu adunarea generala a „Associatiunei pentru sprijinirea sodaliloru si invetiaceiloru meseriasi romani". Adunarea fú descisa de demnulu si adeveratulu intemeiatoriu alu acestei Associatiuni, parintele Bartolomeiu Baiulescu, prin o cuventare caldurósa, prin care cautá a escitá in animile membriloru, ce aparusera in numeru destulu de frumosu, zelulu si interessarea din trecutu si pe viitoriu pentru prosperarea Associatiunei, pentru cá acést'a se si póta ajunge cu atatu mai usioru si mai siguru scopurile ce urmaresce: Crearea unei numeróse si prospere classe de meseriasi romani.

Dupa finirea acestei cuventari primite cu applause unanime se punu la ordinea dilei reporturile comitetului si alu cásei Associatiunei. Domnulu secretariu alu Associatiunei, Ioan Bozoceanu, da cetire mai antaiu raportului, prin care comitetulu insarcinatu cu afacerile Associatiunei da sama despre modulu cum a condusu aceste afaceri in anulu 1877. Din acestu reportu se constatá, ca acestu comitetu in decursulu anului espiratu a asiediatu la diverse meserii 37 copii si adeca 10 la cordonaria; 12 la cismaria; 2 la masaria; 1 la palarieria; 1 la triftaria; 4 la cojocaria; 3 la pravalia; 2 la strimfaria. Acestu numeru comparandu-se cu alu celoru asiediati in anulu 1876 se constata unu progressu, cu tóte ca in anulu acesta atatu industri'a catu si comerciulu brasioveanu a fostu lovitu de stagnatiune; si cu tóte ca dificultatile ce opunu maiestrii la primirea de copii romani din causa ca acestia in cele mai multe casuri se afla in o penuria completa de mijlóce materiali si sunt lipsiti si de cea mai mica cultura elementaria. Din asemenea cause au trebuitu sa-se intórca acasa mai multi copii fara de a poté fi plasati.

Din acestu reportu se vede mai departe, ca comitetulu s'a ingrijitu si de cultivarea morale a invetiaceiloru meseriasi, adressandu-se la corpulu profesoralu dela institutele de invetiamentu romane din locu, pentru cá se binevoiésca a preda elementele de cultura necesari invetiaceiloru in cursulu de Dumineca instituitu pentru acestu scopu. Astfeliu fù possibilu ca acestu cursu sa fia cercetatu de 36 invetiacei in doue despartiaminte. In despartiamentulu primu s'au predatu cetirea, scrierea si elemente de arithmetica din partea dloru I. Dobreanu si I. Bozoceanu; éra in despartiamentulu alu 2-lea s'au predatu limb'a romana si stilistic'a, limb'a germana si matematic'a din partea dloru professori I. Tacitu, I. Popea si L. Nastasi. Toti acesti copii fiindu lipsiti de orice midiulóce materiali, comitetulu a trebuitu se le procure tóte recuisitele de scóla.

Esamenulu facutu in 12/24 Iuniu de acesti invetiacei in presenti'a dlui directoru alu gimnasiului si a domniloru delegati din partea comitetului a fostu pe catu se póte de satisfacutoriu, pre lenga tóta cercetarea cea neregulata, la care fura espusi invetiaceii din caus'a nepermissiunii maiestriloru de a cercetá cursurile pomenite.

Comitetulu aduce mai departe la cunoscinti'a adunarii, ca cursurile de Dumineca s'au inceputu cu 1-a Octobre si pentru anulu curentu inscriindu se 31 copii in despartiamentulu I si 16 in alu II-lea despart. Prelegerile sunt predate de totu acei domni professori, cu acea deosebire, ca domnulu professoru Popea nemai potendu fungá, s'a insarcinatu cu predarea cursului de limb'a germana in despart. II dlu prof. Dr. Vasilie Glodariu. In anulu espiratu a avutu comitetulu cu vestmintele necessarii numai 14 invetiacei lipsiti. Atatu relativu la invetiacei.

Ceeace se atinge de sodali, din reportulu comitetului se vede, ca in anulu trecutu au esitu 8 sodali si adeca: 1 croitoriu, 1 masariu, 1 cordonieriu, 2 cojocari, 1 ladariu si 2 lacatusi. Mai departe sodalii formandu o societate de lectura, comitetulu le-a procuratu diurnalele proprii pentru cultivarea loru. Afara de acést'a impregiurarile au adusu cu sine, cá comitetulu se aiba de a suporta si spesele inmormentarii unui sodalu. Dintre sodali a recursu la imprumutu dela comitetu pentru a se etablá numai unu sodalu-cujocariu, caruia i-s'a acordatu imprumutulu cerutu.

Totu din acestu reportu se vede, ca „Assoc. transilvana pentru lit. si cultur'a poporului rom." a acordatu unui sodalu unu ajutoriu de 25 fl. v. a. si la 9 invetiacei ajutoria de cate 12 fl. 50 cr.

In fine comitetulu aduce la cunoscinti'a adunarei generale, ca a satisfacutu conclusului adusu sub punctele XII si XXI de adunarea generala din anulu trecutu, tramitiendu adresse si apelluri prin diuariu catra publiculu zelosu romanu pentru a'lu rogá se contribuiésca dupa potintia la ajungerea nobilului scopu ce si-a impusu a ajunge Associatiunea.

Comitetulu, pentru cá se póta realisá mai siguru cultur'a spirituala a invetiaceiloru meseriasi, s'a adressatu si catra sinodulu archidiecesanu din Sibiiu, rogandu'lu se acordeze din fondurile menitê pentru scopuri culturali si scólei invetiaceiloru meseriasi unu ajutoriu catu se póte de micu. Comitetulu in nesciintia, ca ce sórte avù adress'a sa catra sinodu, dupa o lunga asteptare in fine indresni a se adressá catra venerabilulu consistoriu archidiecesanu cu intrebarea, cá ce s'a intemplatu cu aceea adressa? Cu dorere inse trebuie se constate, ca acestu venerabilu consistoriu de siguru din caus'a multipleloru afaceri, cu cari este incarcatu, n'a aflatu inca regazu a dá comitetului nici o deslusire in acésta privintia! In fine s'a adressatu si catra comitetulu bisericii Stului Nicolae, pentru-cá se marésca, déca se póte, donatiunea anuala de 100 fl. Resolutiunea acestei cereri depinde dela bun'a dispositiune a viitoriului sinodu parochialu. Acest'a este cuprinsulu reportului asternutu de comitetu.

Dupa acést'a se cetesce reportulu despre starea cassei Associatiunii, prin care se constata, ca in anulu 1877 intrarile se cifréza cu sum'a de 1367 fl. 75 cr., ér' esirile ' cu sum'a de 157 fl. 14 cr;, prin urmare resulta cá avere a Associatiunei la finele anului 1877 1330 fl. 53 cr. v. a., care consta in 10 politie cu garanti in valóre de 850 fl., in 2 obligatiuni in valóre de 260 fl. si in bani gata de 220 fl. 53 cr. Sum'a totala 1330 fl. 53 cr. v. a. — Dupa cetirea acestui reportu presidiulu propune alegerea unei comissiuni care se censureze aceste doue reporte. In acést'a comissiune se alegu duii Teodoru Nicolau, George Furnica, Cristea Orghidanu si Ipolitu Ilasievici. Pe urma presidiulu propune alegerea dlui L. Nastasi, cá se priméscа inscrierea de membrii noui. Dupa acést'a se da cetire reportului asternutu de-o comissiune esmisa din sinulu comitetului si insarcinata cu studearea possibilei infiintiari a unui atelieriu de meserii, conformu unui conclusu adusu sub punctulu XXI de adunarea generala din anulu trecutu. Acésta comissiune avendu in vedere midiulócele cele mici materiali, de cari dispune Associatiunea, considera cá impossibila infiintiarea unui asemenea atelieru pe socotél'a Associatiunei, crede inse, ca totusi s'ar' poté intemeiá unu asemenea atelieriu din partea bisericii Stului Niculae din Scheiu, care dispune de midiulóce, pentru aceea acésta comissiune si face propunere formala: cá se se róge administratiunea acestei biserici, cá se intemeieze ea acestu atelieriu, ale caruia avantagie ar' fi nemarginitu de mari, cu deosebire, ceea ce se atinge de popolatiunea proletaria din locu. Acést'a propunere se primesce din partea adunarii. Dupa acést'a se pune la ordinea dilei fisarea bugetului pentru anulu viitoriu. Acest'a se prelimineaza in sum'a de 165 fl. v. a. si adeca: 1. Recuisite de scóla 30 fl., 2. Plata servitoriului 25 fl., 3. Spesele cancelarii 20 fl., 4. Ajutórie, vestminte etc. pentru invetiacei 30 fl., 5. Ajutoria pentru sodali 60 fl. Sum'a 165 fl. v. a.

Dupa votarea acestui budgetu dlu L. Nastasi, insarcinatu cu inscrierea de membrii noui, reportéza, ca s'au inscrisu: dlu Aron Densusianu cá membru fundatoriu, dlu Dr. Aurel Muresianu cá membru fundatoriu, dlu Stefanu Covaci cá membru ordinariu, dlu Ioanu Spuderca cá membru ordinariu, dlu Ioanu Pernea cá membru ordinariu.

De asemenea 'si asterne si comissiunea insarcinata cu revisiunea reportului comitetului si alu cassei, reportulu seu, prin care róga pe adunare se dé absolutoriu comitetului si se-i aduca multiamita pentru activitatea desvoltata. Adunarea priimesce cu aplause aceste propuneri.

In fine dlu Ioanu Lengeru róga pe adunare, cá se aduca in scrisu multiamita dlui presiedinte Bartolomeiu Baiulescu pentru zelulu, ce nu discontinua a desvolta pentru prosperarea acestei Associatiuni, care este adeveratu fetu alu d-sal.. Parintele Baiulescu multiumindu pentru acestu escesu de atentiune, róga pe adunare se repórte cele propuse de dlu Lengeru la intregulu comitetu. Cu acésta, ne mai fiindu nimicu la ordinea dilei, se redica siedinti'a.

In modulu acest'a a percursu adunarea generale a acestei Associatiuni, care déca ar' fi sprijinita cu mai multu zelu din partea tuturoru romaniloru, ar' poté produce resultate cu multu mai mari, decatu cele de pana aci. Ne place a ne mangaié cu speranti'a, ca pana in cele din urma totusi va disparé acést'a apathia, se nu dicemu indiferentia, de care pare a fi cuprinsu poporulu romanu de catuva timpu incóce, in privinti'a mai tuturoru institutiuniloru chiamate a promová progressulu moralu si materialu alu natiunii. Fia, cá acestu indiferentismu, ce amenintia a degenerá in scepticismu, se dispara cu o óra mai inainte!

Din comitatulu Bistriti'a-Naseudu.

Naseudu, la finitulu lui Decembre 1877.

A trecutu mai bine de unu anu dela contopirea districtului Naseudu cu Bistriti'a in comitatulu Bistritia-Nasseudu. Am comunicatu puçine despre vieti'a constitutionala petrecuta pana aci la noi, dér' nici nu am pré avutu intemplari memorabile. Sasii intru inceputu ne-au indulcitu cu promissiuni, ca totudeun'a voru respectá interessele poporului romanescu si voru considerá principiulu egalei indreptatiri si atunci, candu voru formá densii majoritatea universitatii comitatense, ajutati de minunatele legi municipale. Le-am crediutu si le-am facutu dela inceputu tóte concessiunile possibile, atunci candu formamu noi majoritatea. Le-amu datu atunci postulu celu mai insemnatu, postulu de vice-comite, ce l'amu fi potutu reservá pentru noi. Le-amu crediutu si amu contatu pe credinti'a unei bune armonie si pentru venitoriu. Amu crediutu, ca vocea si vointi'a poporului romanescu va fi inaintea loru totu-deaun'a santa. Inse fatala amagire.

In siedinti'a adunarei comitatense din 27 l. c. amu avutu neplacut'a ocasiune de a ne convinge despre promissiunile sasesci, si de aci toti cei ce reflectéza, nu la interessele personale, ci singuru la ale poporului, potu conclude la cele ce ne astépta in venitoriu si unde vomu ajunge cu compromissulu si apromissiunile sasiloru.

Si cá se fiu bine intielesu, permite-mi, dle redatore, a'ti face pe scurtu istoriculu lucrului. O facu acésta atatu pentru publiculu romanu, catu cu deosebire pentru a tiené in curentu pe istoriografii tempului presente, cari trebuescu se urmarésca evenementele asiá precumu succedéza. Dá de vomu avé vreodata trebuintia de densele, ca-ci dupa cumu a disu odata Barnutiu in campulu libertatii: „Senatus et Populus Romanus beneficii et injuriae memor esse solet."

Inca cu catuva timpu inainte de diu'a restaurarei a binevoitu a convocá d. comite supremu pe 6 sasi si pe 6 romani la o conferintia prealabila. Intentiunile sale au fostu bune, au fostu acele ce le a practisatu si la alte ocasiuni si façia de cari trebuesce se-si ié omulu caciul'a, au fostu de a stabili o buna intielegere intre ambele partide cu privire la nouele alegeri. Acei 6 romani au fostu: Parochulu Vrasmasiu din Prundu, adv. D. Lic'a, professorii Massimu Popu, Dr. C. Moisilu si Dr. A. P. Alessi; apoi parochulu Fagarasianu din Teure, carele inse nu a participatu la nici o conferintia.

In conferintiele tienute cu fratii sasi sub presidiulu d. comite s'au stabilitu cu unanimitate: Principiulu paritatii intre sasi si romani. Mai departe pe bas'a acestui'a s'au hotaritu pentru noi posturile urmatórie: Protonotariulu, unu vice-notariu, fiscalulu, perceptorele municipale si doui judi orfanali; apoi doui judi cercuali, 4 adjuncti. Façia de persónele alegunde s'a lasatu, cá fiacare partida se si-le desemneze, respective mandatarii au se-se intieléga cu ceilalti membri ai congregatiunei si de partida ér' listele persóneloru alegunde se le comunice sasii cu romanii reciprocu inainte de alegere, cu scopu de a se poté informá toti membrii alegatori in acésta directiune. Aci noi amu intielesu, precumu credemu, ca fiacare va intielege fora comentariu, ca fiindu vorb'a de partida, nu este a-se asteptá ca acest'a se fia unanima, ci este a se respectá majoritatea.

Pe bas'a acestui compromisu sasii aveau de oblegamentu se aléga pe acei candidati, pe cari i-a desemnatu majoritatea romaniloru si vice-versa.

Membrii romani din Nasseudu au si convocatu indata la inceputu pe toti membrii la o conferintia, la care inse afara de Nasseudu nu au participatu decatu vreo 2 séu 3. In conferintiele din Naseudu s'a compusu una lista despre personele dela posturile mentionate. Acésta lista, acceptata in Nasseudu cu unanimitate, s'a primitu si de catra majoritatea celorulalti membrii, si apoi s'a impartasitu mandatariloru partidei sasesci inainte de a se incepe alegerile. Alegerea s'a intemplatu cu aclamatiune pana la 3 posturi: presiedintele la sedria (sasu), perceptorele si judele din cerculu Nasseudului (ambi romani), pentru care s'a cerutu votare nominala. Romanii au si votatu pentru persón'a recomandata de presiedintele partidei sasesci. Sasii inse nu au facutu asiá, ci la ambele posturi amintite au votatu in modu demonstrativu, mai in unanimitate, contra persóneloru din list'a nóstra. Astfeliu candidatii romani: Ionascu a cadiutu façia de Vararianu, ér' Ioachimu Muresianu fostu fiscalu, presiedinte la tribunalu, si astadi advocatu,

cunoscatoriu de tóte limbele patriei, a cadiutu façia de N. Rusu, fostu jude in B.-Prundu. In urm'a acestei sirete apucaturi sasesci indignatiunea romaniloru a fostu nespusu de mare. Façia de total'a ignorare si desconsiderare a majoritatii romaniloru d. Dr. A. P. Alessi cerendu cuventu a protestatu in numele acestei majoritati si cu deosebire in numele celoru 20 representanti din cerculu Nasseudului, cari toti au fostu contra d. N. Rusu, dicundu, ca acest'a nu este pentru Nasseudu si ca nu-le trebuesce. Apoi cá unulu, carele a fostu intre cei insarcinati de a pactá cu sasii si cunósce mai de aprópe promissiunile loru, adressandu-se catra densii, 'si esprima profund'a mahnire despre portarea nesincera si necavalerésca façia de romani, le spune verde in façia, ca nu si-au tienutu promissiunea si prin acést'a au nimicitu tóta credinti'a, ce o avemu in vorbele loru dulci de a trai si de aci inainte cá frati; ca romanii simtiescu profunda dorere, vedienduse chiaru la acésta ocasiune insielati. Acést'a este prim'a ocasiune, la care sasii au venitu se-si validiteze majoritatea loru, si la care au si documentatu desconsiderarea drepteloru ceríntie ale poporului romanescu. Representantii poporului din cerculu Nasseudului au sciutu pentru ce se grupéza cu unanimitate pe lenga d. I. M. si nu pe lenga d. N. R., au sciutu, pentru-ca 'si cunoscu mai bine ómenii si relatiunile, in cari traiesce poporulu si pentru-ca se interesséza de prosperitatea acestuia. Déca dd. sasi ar' fi voitu a respectá vointi'a si dorinti'a acelui poporu, ar' fi respectatu unanim'a vointia a representantiloru sei legali. Este tristu — incheia d. A. — candu vocea, vointi'a si dorinti'a poporului unanima din unu cercu este desconsiderata si ignorata si candu dnii sasi vinu a-ni pune cu poterea pe o persóna, pe care noi nu o voieamu si nu o dorieamu niciodata. — Ne voindu d. comite se admita acestu protestu la discussiune, indrumandu-ne pe cale privata, ceea ce credu se va face, — multi romani s'au si departatu din sal'a de alegere. Din aceste, credu, se oglindescc de ajunsu sinceritatea si promissiunea sasésca. Ne va serví de invetiatura pentru venitoriu. Se nu uite sasii, ca poporatiunea acestui comitatu este majoritate absoluta romana, si ca vremile sunt schimbatórie.

Respundiendu la observatiunile, ce ni s'au facutu din mai multe parti, cá fiindu ambii candidati romani, de ce amu fostu maioritatea contra lui I. Rusu si de ce amu protestatu, — asecuru a priori pe ori-cine, ca nu antipathii séu sympathii personale au fostu caus'a, pentruca in acestu casu mai curendu capetá d. R. maioritatea nóstra, dér' credu cá nici nu se pote presupune a fi capace la acesta inteligenti'a atatu de frumósa, ómeni studiati, cu diplome si cu trecutu. Caus'a simpla inse fórte ponderósa a fostu, abstragundu dela necalificatiunea lui R. façia de M., m a n i 'a p a s i a l é s c a a dlui R. practisate in decursulu tempului catu a fostu jude cercuale, despre care se afla si acte inaintate la d. prefectu si de aceea ne-amu miratu, ca a venitu in candidatiune inainte de a fi purificatu conformu legei. Pana candu d. Rusu nu se va spalá de tóte invinuirile cu cate este aratatu, pana atunci nici unu romanu benevoitoriu de interessele poporului (si nu numai a persóneloru grate) nu-'lu va dori, ci totudeauna va protestá contra d-sale. Deca tóte invinuirile se voru documentá de nefundate, ne vomu luá caciul'a.

Afara de 3 insi toti membrii comitetului sunt mandatarii poporului, cá atari, sunt deoblegati a lucrá pentru salutea interesseloru sale, chiar' si cu risiculu de a displacé séu a nemultiumi pe un'a séu alta persóna. Nesatisfacundu acestui santu deoblegamentu, poporulu ar' fi indreptatitu se ne timbréze cu totu dreptulu de c r i m i n a l i n a t i o n a l i, de vendiatorii interesseloru sale. Absolut'a maioritate a membriloru a si facutu acést'a, inse dorere mic'a fractiune condusa de doi protectori ai dlui R. a reusitu intrigandu pe la sasi, incatu d. R. este pretore in Naseudu, carui'a ei dorimu succesu bunu la postu de pasia.

Se póte ca tóte aceste nu s'aru fi intemplatu, déca alegerile ne-aru fi gasitu organisati in unu clubu nationale, pentru care amu pledatu de atatea-ori chiar' in colónele acestui diuariu; Inse dorere ca nici chiar' astadi nu sunt prospecte. Unii nu voiescu clubu din vederi pesimistice, altii din vederile oficiului, altii din vederi pernónale convenindu-le mai bine asia pentru a poté lucrá in interessulu scumpului seu e g o precumu si a personeloru de protectiune, altii din ambitii personale, áltii pentruca nu le convine disciplin'a, nu le placu principii, unicele salutari, precum u n i r e solidaritate, ci mai preferu a lucra de capulu loru fia chiar' si in detrimentulu totalitatei.

Domne! óre candu vomu ajunge si noi odata la convictiunea, ca numai in u n i r e si buna cointielegere vomu aflá mantuinti'a nóstra, unire in laintru, unire in afara. Ore candu ne vomu convinge, ca a sositu timpulu supremu ce reclama dela noi in tonu imperativu de a-ne uni, a stabili intre noi fratiesc'a intielegere si pentru aceste a sarifica din ambitiunile si chiar' din interessele nostre personale.

Inse voiu se incetezu cu resonarile mele in sperantia ca in celu puçinu in ór'a 11 ne vomu intielege fia-care detorinti'a asia precum ni-o prescrie conscienti'a curata romanesca si la care ne chiama santele nostre cause nationale.

P u b l i u.

Beiusiu, 11 Ianuariu 1878.

Onorata Redactiune! Anulu nou 1878 s'a inauguratu cu plangeri amare din partea tutororu romaniloru din austro-Ungari'a. Alegerile de municipii au nimicitu in tota Ungari'a si Transilvani'a érasi pentru 6 ani dreptele nostre aspiratiuni, in comitate cu maioritate absoluta romana abia avemu doui trei diregatori romani cu buni cu rei, si pe aceia cu cate opintiri si sfortiari?

La unu casu inse si mai tristu pentru noi romanii vreu a ve atrage atentiunea si anume: parintesculu guvernu unguresculu terminandu persecutarea scóleloru slavóne cu stergerea de pe façi'a pamentului a celoru trei gimnasii „totiesci" (slavóne) se repede acumu cu tóta vehementi'a asupra instituteloru nóstre de cultura, si atacuriloru lui furióse in prim'a linia devine espusu gimnasiulu nostru romanu de Beiusiu, care e u n i c u l u i n U n g a r i 'a si caruia inteliginti'a nóstra mai bine de jumetate 'si datoresce pusetiunea s'a. Acestu gimnasiu inca in anulu 1853 capetase prin resolutiune imperatésca unu subsidiu de 3706 fl. v. a. din fundulu studieloru — pana-candu fundulu gimnasiului crescundu va fi in stare singuru a-'si suportá spesele sale de subsistintia — acést'a suma se adaugà la venitulu fundului gimnasialu si se completá salarisarea professoriloru, si alte neajunse ale institutului. Pe acestu ajutoriu bagatelu — dér' insemnatu pentru noi — a calaritu guvernulu acumu doui ani, candu a introdusu limb'a maghiara pentru studiulu istoriei si geografiei, pre acest'a si-a basatu totu dreptulu seu de ingerinti'a la noi si mare pecatu de neprecautiune din partea fostiloru episcopi diecesani, ca nu s'au ingrigitu a asecurá sum'a de 3706 fl v. a. dispunendu de atate mediulóce insemnate, si se fia emancipatu gimnasiulu de influintia straina, garantandu-i esistinti'a pentru venitoriu. Acumu dér' ar' fi tempulu, se céra dieces'a la Majestate pre calea gratiei, cá sum'a ce aru compete diecesei in intielesulu conventiunei coloniciane din mass'a lui Papp Szilágyi, se se adauga fundului gimnasialu implininduse, astfeliu celu puçinu in parte intentiunea testatoriului.

Fundatiunea gimnasiului dela conferirea acelui subsidiu a crescutu cumu a crescutu, 110.000, inse cu scirea nóstra nici pana astadi nu a ajunsu acolo cá se póta singuru sustiené institutulu, cu atatu mai vertosu, ca tempii sunt rei si capitalele precarie, si se afla, dupacumu audimu, mai multe mii de percente neincassate, totusi ministrulu de culte Trefortu vine astadi si adreséza unu rescriptu ministerialu de dato 22 Decembre 1877 nr. 32.628 cassei de contributiune din locu, in care sub pretestu, ca dóra fundulu aru fi acumu in stare a supleni sum'a mentionata, casséza acelu subsidiu dela 1 Ianuariu 1878, voindu a dá astufelu lovitur'a de mórte gimnasiului nóstru. Nu scimu, ca óre acesta mesura se baséza pe cifre eronate in ratiotiniulu asternutu de capitulari, séu póte guvernulu nutresce intentiuni reservate façia cu institutulu nostru? Una inse scimu, si anume, ca acést'a impregiurare periclitéza esistinti'a gimnasiului in modu evidentu.

Noi damu cu multa sudóre contributiune statului, ba episcopulu repausatu a conferitu in proportiune dimpreuna cu ceilalti episcopi la restituirea celoru 50.000 fl. imprumutati de guvernu, camu 4000 fl. la anu, si acumu se nu capetamu nici macaru atata din visteri'a statului pentru cultur'a nóstra?

Mesur'a luata de guvernu in cestiunea gimnasiului nostru atinge aduncu starea aceluia; dreptu aceea fiindu intrebare de viétia pentru noi romanii, voiu a atrage atentiunea celoru competenti si interessati la acést'a causa nationala, ér' cu deosebire atentiunea maritului ordinariatu si capitulu diecesanu, cari in frunte cu vicariulu generalu si dirigentele gimnasialu au cea mai santa datorintia de a intreprinde cu energia pasii necesari la locurile competente si de va fi lipsa si pana la Majestate pentru curmarea acestui reu, éra in casulu unui resultatu nefavoritoriu, dieces'a si domnii capitulari se se ingrigésca de cu bunu tempu de asecurarea sumei detrase, din alte fonduri (din cass'a diecesana, care e destinata pentru preotii diecesei. Dóra professorii inca sunt preoti totu ai acelei diecese.) Se scia bine domnialoru, ca grea respondere ii astépta inaintea istoriei si a posteritatii de nepasarea si negligenti'a loru din care aru proveni inchiderea institutului. Se iè bine sém'a domnii capitulari, ca de reducerea classeloru — ce ar' fi egalu cu nimicirea acelui gimnasiu — nici vorba nu póte fi cu atatu mai puçinu de micsiorarea platiloru in timpi asia fatali, care earasi ar' causá numai defectu in instructiune. Nu amintescu aci noulu proiectu de instructiune, unde minimulu salariului unui professoru se stabilesce la 1000 fl., deórace la acést'a impregiurare de presentu nici decumu nu potemu coresponde.

Multe séu scrisu in acésta fóia in interessulu diecesei Oradane, fara de a fi aflatu canduva resunetu la urechile celoru competenti, sperezu inse, ca de astadata nu va suná tóc'a la urechile surdului, si debil'a mea voce nu va fi „vox clamantis in deserto." (Vocea celui ce striga in pusthia.) „Videant consules, ne quid respublica detrimenti capiat!"

U n u f i l o r o m a n u.

Diverse.

— (P r o c e s s u l u M i l e t i c i.) Anulu acestá a inceputu la noi in patria cu processe. Unu interessu deosebitu ne ofera processulu lui Miletici, care s'a finitu septeman'a acést'a. Eri, Vineri era se se publice sentinti'a juriulu asupr'a cestiunei, ca este óre vinovatu conducatoriulu serbescu Miletici a fi comisu crim'a de inalta tradare, pentru care a fostu acusatu. Pana la inchiaierea fóiei nu ne-a sositu nici o scire asupr'a sentintiei. La processu vomu reveni.

— (A l e g e r i l e i n c o m i t a t u l u H u n e d ó r e i.) O procedere mai turcésca nu credu se se fia urmatu si se se urmeze undeva, cá in acestu comitatu. Aci arbitriulu a fostu la culme despretiuinduse si calcanduse in petióre dreptatea. Aci candidatiunea constá in cuvintele comitelui supremu „sic vollo" si éljenurile n'aveau capetu, candu apoi prefectulu-pasia rostea cuvintele „prin maioritate de voturi N. N. este proclamatu de . . . . D o u e s u t e d o u e d i e c i s i c i n c i m i i l o c u i t o r i r o m a n i si n u m a i u n u p r e t o r e r o m a n u, acesta inca fauritu pre ileulu unguresculu si trei subpretori, acesti'a la administratiune; óre la scaunulu orfanalu unu asessoru romanu si unu presiedinte (!) cadiendu plusulu depreste patrudieci oficiali pre celea 30 mii unguri sasi, si tîgani. Nu vedeti dér', ca suntemu tare aprópe de fratietatea, la care ne provóca?!

„Titus".

— (D e l a c u r t e a d o m n é s c a r o m a n a.) In urm'a incetarei din vieatia a Maj. Sale regelui Victoru Emanuelu — scrie „Monitoriulu" — curtea Inaltimeloru loru a luatu doliulu pe timpu de trei septemani, cu incepere de astadi. — M. S. Domnitoriulu nefiindu inca insanatosiatu n'a potutu asistá in diu'a de anulu nou la servitiulu divinu, ce s'a celebratu la Metropolia cu ocasiunea Sf. Vasilie. La órele 11 Mariile loru au primitu in apartamentele loru particulare felicitatiunile dloru ministri.

— (L a d e c o r a r e a r e g i m e n t u l u i 13 d e d o r o b a n t i), dupa ce M. S. Dómn'a a pusu fiacarui pe peptu semnulu de vitejie ce castigase, Domnitoriulu Carolu a rostitu urmatóriele cuvinte: „Regimentulu alu 13-lea a meritatu prin „bravur'a s'a cea mai mare distinctiune. „Steu'a „Romaniei" pe drapelulu vostru va aminti pururea „ca dorobantii de Iassi si de Vasluiu au fostu cei „d'antai, cari au datu peptu cu dusmanulu. La 27 „Augustu am avutu ocasiunea a admirá viteji'a „vóstra, pe care niciodata nu-o voiu uitá. Intórcetive „acuma in a dou'a capitala a Romaniei, care póte „fi mandra de voi. Traiésca bravulu regimentu „alu 13-lea!" Urale entusiastice respunsera la aceste cuvinte urmate de strigatele: Traiésca Mari'a s'a Domnitoriulu si Dómn'a! „Monit."

— († G e n e r a l u l u L a M a r m o r a) fostulu comandantu generalu alu armatei italiane in resbelulu contra Austriei, la 1866, unulu din cei mai de frunte militari si ómeni de statu ai Italiei a respausatu dilele trecute in Florenti'a. Elu s'a nascutu la 17 Nov. 1804 si a fostu alu 15-lea fiiu din cei 16 ai marchisului Coelestin La Marmora. La 1816 a intratu in academi'a militara la 1823 deveni oficieru, la 1831 capitanu, in care timpu 'si facú unu nume cu reorganisarea scóleloru elementare militare. La 1845 se facú maioru, ér' la 1848, candu erupsera luptele de independintia, se facú colonelu. Elu s'a dis insu si a capatatu medali'a de auru. Astfeliu 'si castigà simpathi'a regelui Carolu Albertu. La 27 Oct. fú numitu generalu de brigada. Dupa lupt'a dela Novar'a, la care inse nu a asistatu, fú inaintatu de regele Victoru Emanuelu la gradulu de generalu-locotenentu si indata dupa aceea deveni ministru de resbelu, in care calitate reorganisà armat'a italiana. In 1855 a comandatu divisiunea tramisa la Crime'a si s'a distinsu cu ea la Cernaja. Dupa aceea a fostu

1877 fú numitu comandante supremu alu armatei si la 24 Iuniu perdù batali'a dela Custozza. Dupa acést'a s'a retrasu si a scrisu cateva brosiuri indreptate contra secretariului de statu prussianu Usedomu si contra gen. Cialdini, in cari voia se arate causele nereusirei espeditiunei dela 1866.

Resbelulu.

Cea mai insemnata este scirea telegrafica, care ne spune, ca russii au ocupatu in 16 Ianuariu st. n. cetatea F i l i p o p o l u. Operatiunile inaintéza peste asteptare de rapede. Totu mai multu se apropia dér' momentulu, in care séu se va inchiaia pace intre Turci'a si Russi'a, séu va isbucni unu resbelu generalu europeanu. Pentru acuma siansele pacii sunt mai mari. Turcii au tramisu deja delegatii loru de pace la marele duce Nicolae. Tractarile s'au inceputu. Angli'a murmura necontenitu, inse se marginesce deocamdata la atata.

Despre operatiunea armatei romane se anuntia: „De vreo 3 dile lupte continue au locu in giurulu Vidinului. Romanii voiescu se incungiure cetatea cu deseversire. In 1 si 2 Ianuariu st. v. romanii au luatu mai multe positiuni in apropiere de Vidinu.“ Diuarile straine anuntia ca romanii s'au unitu cu armat'a serbésca care operéza contra Vidinului si ca comandantulu turcescu alu acestei fortáretie ar' fi inceputu a tratá asupra predarei ei.

Estragemu din telegramele care le-a mai adressatu marele duce Nicolae domnitoriului Carolu dela 29 Dec. st. v. incoce urmatóriele:

S e l v i, 29 Dec. . . . Radetzky 'mi-a comunicatu, ca numerulu trofeeloru luate la Sipc'a nu e inca cunoscutu. Dupa afirmarea lui Razilpasi'a efectivulu armatei prisoniere e aprópe 25,000, intre cari 1 generalu de divisiune, 2 generali de brigada, 80 oficieri superiori, 280 oficieri subalterni. Nu s'au gasitu decatu 5 drapele si o multime de fanióne. Intre tunurile luate la 11 sunt 8 morthiere si vreo 60 tunuri. Lupt'a a tienutu 2 dile la 27 si 28 Decembre. Armat'a turcésca a sositu la Sipc'a catra $3\frac{1}{2}$ óre dupa ameadiu, ea a luptatu in diu'a de 27 Dec. contra colónei principelui Mirsky, care a incercatu perderi insemnate, dér' a luatu prin potere 2 tunuri si a facutu 100 prisonieri. Printre raniti se afla 1 generalu si 2 coloneli. Sér'a, colón'a Skobeleff, care mergea spre resaritu se incungiure pe turci, s'a apropiatu de Scheinos. Totu acolo au facutu junctiunea cu Skobeleff 3 regimente de cavaleria, tramise de gen. Radetzky. Indata ce sosira la Gabrov'a, aceste 3 regimente au si luatu parte la lupta in 28 Dec. In acést'a di a fostu unu viscolu si o ceatia din cele mai gróse, astfeliu, ca din positiunea nóstra dela Sipc'a nu se potea vedé nimicu in vale; cu tóte aceste indata ce a avutu cunoscintia, ca cele 2 colóne incungiuratóre se angagiasera de diminétia cu inimiculu, la Sipc'a gen. Radetzky a decisu se incépa ataculu din frontu. Gratia cetiei, ai nostri au reusitu a coprinde prim'a linea a cantonamenteloru, turcii observandu acést'a, au deschisu o canonada tare. O lupta crancena s'a inceputu pe positiunile turcesci, in vale, aprópe de satulu Sipc'a, care a duratu de diminétia pana la 3 óre dupa amédiu. Catra 4 óre foculu a inceputu a se slabi si la $4\frac{1}{2}$ a incetatu. Unu oficieru de ordonantia alu gen. Skobeleff a anuntiatu mai antaiu generalului Radetzky, ca armat'a turcésca se predà. Eca totu ce se scie pentru momentu. Perderile nóstre trebuie se fia considerabile. Potu spune cu mandria, ca memorabil'a aperare in timpu de 5 luni consecutive a strimtórei Sipc'a nu se potea terminá intr'unu modu mai stralucitu decatu acest'a.

G a b r o v 'a, 30 Dec. st. v. 1877. Generalulu Kartzew curatiendu de turci totu drumulu dela Ghist'a, a tramisu unu detasiamentu volantu spre Kalofer si a ocupatu Kileer. — Am sositu la Gabrov'a, primirea a fostu entusiastica. Am visitatu pe raniti, ei au locuintie bune si au unu aeru astfeliu de vítézu, incatu trebuie sei admiri. S'au transportatu deja aci mai multu de 10,000 prisonieri turci. Amenunte dela Radetzky nu sunt inca. Mane trecu Balcanii.

G a b r o v 'a, 31 Dec. st. v. Nu cunoscu pentru momentu, decatu perderile colónei Skobeleff, din ele sunt ucisi: 6 oficieri si 194 soldati; raniti: 38 oficieri si 1190 soldati. Printre raniti se afla generalulu Grenivast, care a avutu ósele peciorului sdrobite. Colón'a Skobeleff a luatu cu baioneta 12 tunuri si mai multe drapele, 2 tunuri

tutu intr'unu modu stralucitu. Toti au mersu la atacu in sunetulu musicei, cu drapelulu desfasiuratu. Lupt'a desperata la baioneta dela Sieinovu a tienutu vreo 10 minute.

S i p c 'a, 1 Ianuariu. La 31 Dec. am visitatu positiunea dela Sipc'a si numai acumu 'mi-am datu séma intr'unu modu complectu de suferintiele neimaginabile ce au suportatu, in timpu de 5 luni, eroicele trupe dela Sipc'a. Inzedaru s'ar' incercá cineva se le descrie, trebuie se le fi vediutu. Trecundu in persóna Balcanii, am incercatu insumi acele osteneli pe cari le au invinsu trupele nóstre la trecerea climei meridionale a Balcaniloru. Am visitatu pe bravii resboinici si le-amu multiumitu. In aceeasi dî am sositu la Kazanlik.

In 17 Ianuariu st. n. s'a seversitu inmormentarea regelui Victoru Emanuelu cu mare pompa in Rom'a. Toti potentatii straini au tramisu representanti. Austro-Ungari'a a fostu representanta prin archiducele Rainer.

Regele Umberto a depusu juramentulu pe constitutiune in 19 l. c. Elu a adressatu italianiloru urmatórea proclamatiune:

„I t a l i a n i! Pe neasteptate ne-a lovitu cea mai mare nenorocire.

„Vittorio Emanuele, fundatoriulu regatului Italiei si alu unitatiei ei ne-a fostu rapitu.

„Am primitu celu din urma alu seu suspinu, care a fostu pentru natiune, si ultim'a s'a dorintia, care a fostu pentru fericirea poporului seu.

„Vocea s'a, care va resuná totudéun'a in anim'a mea, mi impune se invingu dorerea si 'mi arata datori'a. In acestu momentu o singura mangaere este cu potintia, aceea de a ne aretá demni de elu, eu mergundu pe urmele sale, voi urmandu a fi devotati virtutiloru civice, cu care elu a potutu indeplini greu'a intreprindere de a face Itali'a un'a si mare.

„Voiu pastrá marile esemple ce 'mi a datu: devotamentu catra tiéra, iubire pentru progressu si incredere in liberale nóstre institutiuni, care sunt fal'a casei mele.

„Singur'a mea ambitiune va fi de a meritá iubirea poporului meu.

„Italiani! Celu d'antaiu rege alu vostru a moritu; urmasiulu ve va dovedi, ca institutiunile nu moru. Se ne unimu in acésta óra de mare dorere. Se reintarimu concordi'a, care a fostu in totudéun'a mantuirea Italiei.“

Ajutorie pentru raniti.

Brasiovu, in Decembre 1877.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin domn'a E c a t h e r i n 'a M o l d o v a n u dela romanii din I g h i u si tramise prinçiului Dimitrie Gr. Ghic'a, presiedintele „Crucei rosie“ la Bucuresci.

D i a m a n d i I. M a n o l e.

Nicolau Florescu 5 fl., Ioanu Florescu sen. 5 fl., Ioanu Massimu 3 fl., Sofi'a Popa 2 fl., Ioanu Popu 1 fl., Georgiu Istrate 1 fl., Ioanu Medrea 1 fl., Vasiliu Andrea 1 fl., Nicolau Massimu 1 fl., Ecaterin'a Moldovanu 1 fl., Rosali'a Chisbacu 1 fl., Aureliu Chisbacu 1 fl., Avramu Filimonu 30 cr., Ioanu Moisa 40 cr., An'a Curta 20 cr. S u m 'a 23 fl. 90 cr. v. a.

Dela mai multe s'au colectatu scama 3 klgr. 35 dgr., 3 bucati panza, 12 compresse.

Dela j u n i m e a r o m a n a din B u d a p e s t 'a prin dlu I o a n u D r a g o s i u:

Dr. George Vuia med. 2 fl., Ioanu Dragosiu jur. 3 fl., Gavrila Ardeleanu med. 1 fl., Demetriu Kövari med. 1 fl., Constantinu Radulescu 1 fl., Demetriu Selceleanu jur. 1 fl., Iuliu Traianu Popu jur. 1 fl., Atanasiu Barianu jur. 1 fl., George Moldovanu eria. 1 fl., G. Pletos filos. 1 fl., Iosifu Ciuciu jur. 1 fl., Mihaiu Olariu jur. 1 fl., Octavianu I. Rusu jur. 2 fl., Nestoru Opreanu jur. 1 fl., Vasiliu Popu jur. 1 fl., Zamfrea M. Rozescu jur. 1 fl., Romulus Miculescu jur. 1 fl., Georgiu Oprasiu jur. ab. 2 fl., Greg Slacacaviciu 2 fl., Vasiliu Ioanoviciu 1 fl., N. N. 1 fl., M. Ch. 20 cr. S u m 'a 27 fl. 20 cr. v. a.

Saliscea de susu, 26 Dec. 1877.

Onorate dle Redactore! Dupa cumu arata aci alaturat'a lista de subscriere, am onóre a ve tramite 9 fl. 60 cr. v. a. pentru fratii nostrii raniti in resbelulu presinte de dincolo de Carpati, roganduve, cá acesta suma se-o transpuneti la loculu destinatiunei si pentru legitimarea mea se binevoiti pe acei subscrisi in lista in foi'a „Gaz. Trans.“ ai inscrie si vesti. Primiti s. c. l.

S i m i o n e I u g a jun.,
colectante si docente.

Lista de subscriere pentru ranitii din Romani'a, cari in resbelulu cu inalta Pórta otomana au cadiutu:

Unu cetatianu 1 fl., Teodoru Iuga, jude comunalu 1 fl., Michailu Popu 1 fl., Ioane Tornojaga 3 fl., Simione Iuga jun. 50 cr., Simione Iuga sen. 50 cr., Petru Bondoru, possessoru 20 cr., Iou'a Bercanu 20 cr., Nicolau Vladu, cantore 50 cr., Teodoru Iuga, caline 50 cr., Georgie Hotycó 20 cr., Ioane Vlachumaricutie 30 cr., Michailu Haben 10 cr., Filimonu Vladu 10 cr., Nistoru Haben 10 cr., Nichita Vladu 20 cr., Grigoriu Kiss 20 cr. S u m 'a 9 fl. 60 cr. v. a.

S i m i o n e I u g a jun.,
colectante.

S'a vediutu prin: I u g a F r i g y e s, biró; B o n d o r S i m o n, jegyző.

Nr. 5/pret. ex 1878. 1—3

Concursu.

Spre ocuparea postului de notariu cercualu alu Venetiei inferióre, la care apartienu comunele Veneti'a inferióra, Veneti'a superióra si Coman'a superióra se escrie prin acést'a concursu pana in 24 Ianuariu 1878, in care diua se v'a intemplá si alegerea in comunitatea Veneti'a inferióra.

a) Salariu 400 fl v. a.

b) Pausialu de cance'aria si calatoria 40 fl v. a.

c) Cuartiru liberu si lemnele necesari pentru incalditulu cancelului.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt poftiti de a'si substerne concursele loru timbrate pana la acelu terminu la Pretura, probandu, ca posedu calitatile recerute si au cuuosciintia perfecta de limba romana si dupa impregiurari de cea maghiara si germana.

Oficiulu pretoriale:

Serpeni in 5 Ianuariu 1878.

Georgiu Popu Grideanu,
pretore.

Nr. 9757—1877. 3—3

Publicatiune.

In **22 Ianuariu 1878** st. n. la 9 óre inainte de amiédi se va face in sal'a de siedintie din cas'a sfatului de aici tragerea la sorti de catra acei juni brasioveni obligati la servitiulu militariu, cari s'au nascutu in anulu 1858, si au fostu conscrisi la presentare pe an. 1878 pentru comun'a cetatii Brasiovu. Ceea-ce se publica cu provocarea, cá junii locali din clas'a de etate amintita se se infaçisieze la tragerea numeriloru de sorti in tempulu si la loculu anumitu, indrumanduse la § 26—5 alu instructiunii pentru legea de aparare.

Impedecatu fiindu vreunulu séu altulu dintre brasiovenii chiamati la sorti pe 22 Ianuariu 1878 ei este concesu se tramitia unu suplentu, sei-i traga numerulu de sórte.

B r a s i o v u, 29 Decembre 1877.

Magistratulu orasiului.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 18 Ianuariu st. n. 1878.

5 % Rent'a charthia (Metalliques) . . .	63.65	Oblig. rurali ungare .	78.80
5 % Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) .	66.90	„ „ Banat-Timis.	77.90
Losurile din 1860 .	114.—	„ „ transilvane .	76.95
Actiunile bancei nation.	810.—	„ „ croato-slav.	85.—
„ instit. de creditu	221.50	Argintulu in marfuri .	103.70
Londr'a, 3 luni . . .	118.55	Galbini imperatesci .	5.61
		Napoleond'ori . . .	9.44
		Marci 100 imp. germ. .	58.50

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.